

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Гж 153/05
11.05.2006. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Споменке Зарић и Слађане Накић-Момировић, чланова већа, у предмету предлагача АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против противника предлагача малолетног ББ, кога заступа мајка ВВ, чији је пуномоћник БВ, адвокат, ради признања стране судске одлуке, одлучујући о жалби противника предлагача, изјављена против решења Окружног суда у Новом Саду Р. 46/2004 од 27.9.2004. године, у седници од 11.5.2006. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба противника предлагача и ПОТВРЂУЈЕ решење Окружног суда у Новом Саду Р. 46/2004 од 27.9.2004. године.

О б р а з л о ж е њ е

Решењем Окружног суда у Новом Саду Р. 46/2004 од 27.9.2004. године призната је пресуда Среског суда St. Johann/PG, Republika Austrija, посл. бр. 1 С/90х-27 од 19.7.1990. године, која је постала правноснажна дана 29.8.1999. године, а којом је утврђено да малолетни ББ, рођен дана __. године од мајке ВВ рођене дана __. године, не потиче од њеног супруга др АА рођеног дана 14.3.1948. године. Приговор месне ненадлежности је одбијен, а противник предлагача обавезан да предлагачу на име трошкова поступка исплати износ од 45.650 динара.

Против наведеног решења противник предлагача благовремено је изјавио жалбу због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијано решење у смислу чл. 365. и 381. раније важећег ЗПП-а, који се примењује на основу члана 491. став 1. ЗПП ("Службени гласник РС", број 125/04), и нашао да жалба противника предлагача није основана.

У поступку нема битних повреда одредаба парничног поступка из члана 354. став 2. ЗПП на које Врховни суд као другостепени пази по службеној дужности, а жалбом се неосновано истиче битна повреда из става 2. тачка 14. овог члана, будући да је побијано решење јасно, нема противуречности и садржи све разлоге о одлучним чињеницама.

У поступку је утврђено да је предлагач рођен у Новом Саду, а држављанин је Републике Аустрије од 1975. године, где му је и пребивалиште. Противник предлагача малолетни ББ рођен је __. године и био је држављанин Републике Аустрије све до правноснажности пресуде чије се признање тражи. Држављанство Републике Србије и СРЈ стекао је дана 30.5.1990. године. Све до 29.8.1989. године, главни домицил противника предлагача био је у Аустрији, а од __. године је у Србији. Мајка противника предлагача је држављанин Републике Србије. Даном 25.7.1989. године предлагач је аустријском суду поднео тужбу ради оспоравања очинства, у коме су странке биле предлагач као тужилац и малолетни ББ као тужени, кога је у поступку заступао као колизиони старатељ Уред за децу и омладину у St. Johann и Pongau, по одлуци Окружног суда. Мајка малолетног ББ у поступку је саслушана у својству сведока. Даном 19.7.1990. године донета је пресуда којом се утврђује да тужени не потиче од тужиоца АА. Пресуда је постала правноснажна 29.8.1990. године. У образложењу пресуде наведено је да је тужиоцу децембра 1983. године извршена операција стерилизације те да је он од тада импотентан, а да је мајка малолетног ББ одбила да се са туженим подвргне тесту вађења крви у термину који јој је остављен на избор, иако јој је тужилац авансирао трошкове доласка и повратка.

Код оваквог чињеничног стања, које је у првостепеном поступку правилно утврђено, у побијаном решењу правилно је примењено материјално право када је призната одлука страног суда којом је утврђено да малолетни тужени, овде противник предлагача, не потиче од тужиоца, односно предлагача.

Чланом 41. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља предвиђено је да је за признавање, утврђивање или оспоравање очинства, односно материнства меродавно право државе чији је држављанин у време рођења детета било лице чије се очинство, односно материнство признаје, утврђује или оспорава. Будући да је предлагач у моменту подношења тужбе био аустријски држављанин, то је у конкретном случају меродавно право Републике Аустрије, како је побијаним решењем правилно закључено. Жалбом се неосновано истиче да је постојала искључива надлежност домаћег суда за поступање по тужби, а у смислу члана 64. став 2. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља. Међутим, малолетни ББ је у моменту подношења тужбе, као и до правноснажности пресуде чије се признање тражи био аустријски држављанин, а имао је и главно пребивалиште у Аустрији, па става

се признаје грађи овог аустријског држављанина, а имао је и главно пребивалиште у Аустрији, па стога нема искључиве надлежности домаћег суда за поступање у конкретном случају, у смислу члана 64. став 2. наведеног Закона у вези члана 5. став 3. Закона о држављанству СФРЈ који је важио у спорном периоду. По оцени Врховног суда, постоје сви законски услови за признање стране судске одлуке из чл. 86. до 100. у вези члана 101. став 2. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља.

Жалбом се неосновано истиче постојање разлога за одбијање признавања стране судске одлуке јер мајка малолетног противника предлагача није могла учествовати у поступку будући да није била странка у поступку пред страним судом. Међутим, не може се сматрати да мајци малолетног противника предлагача није било омогућено да учествује у поступку у смислу члана 88. став 2. наведеног закона, будући да је она у поступку пред аустријским судом учествовала у својству сведока, дакле упустила се у расправљање о главној ствари. Жалба се неосновано позива на обавезно учешће мајке детета у спору ради оспоравања очинства, у смислу чл. 369. и 370. тада важећег Закона о браку и породичним односима, будући да је у конкретном случају меродавно за одлучивање аустријско право, у складу са наведеним чланом 41. Закона о решавању сукоба закона. Осим тога, малолетног Владимира је пред аустријским судом заступао орган старатељства, па се и стога не може сматрати да је било неправилности у поступку у смислу члана 88. овог Закона.

Основано се у побијаном решењу закључује да страна судска одлука није у супротности са уставом утврђеним основама друштвеног уређења, а што се жалбом противника предлагача неосновано истиче. Наиме, мајка малолетног ББ се у поступку пред страним судом противила извођењу доказа медицинским вештачењем и вађења крви, иако јој је била позната чињеница да је предлагач стерилисан шест година пре рођења малолетног детета. Мајка малолетног ББ одбила је извођење овог доказа упркос унапред предујмљеним трошковима и могућности да сама изабере термин обављања анализа. Чланом 7. Конвенције о правима детета предвиђено је да дете има право да, уколико је то могуће зна који су његови родитељи и да буде чувано од стране родитеља. Стога је постојала морална обавеза мајке да детету омогући да сазна истину о свом пореклу, односно да пристане на обављање теста крви којим би се решило спорно питање о биолошком пореклу детета, у најбољем интересу мал. детета.

Из наведених разлога, Врховни суд је одлучио као у изреци, на основу члана 380. став 1. тачка 2. ЗПП.

Председник већа

судија

Снежана Андрејевић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

дц